

עוד אכתוב בעזהשי"ת (עי' מאמר ב' ד"ה ועתה איש ישראל). אבל החיים הלוקסוס האיראפאים להתדמות אל הגוים בא האות והמופת שזאת מרחיק מן האמונה ועבודת ה', ואין לנו אלא להתפלל שנצל מחבלי משיח הקשים ברחמי שמים מרובים. והמשכיל בעת ההוא ידום, ככתוב (איכה ג' כ"ו) טוב ויחיל ודומם לתשועת השי"ת כי יבא ב"ב אמן.

הב"ר אוהבו דו"ש
אברהם שמעון הלוי.

מכתב נ'

(מכתב הזה כתב רבינו להרב הגאון מהר"י ליבוש ז"ל (גרינבוים) מעיר טורנא, מגדולי תלמידי יח"ל, אחרי חתונתו ונסיעתו לאח"ק, שהי' אח"כ רב בכפר אתא, יהי' זכרו ברוך, ת.נ.צ.ב.ה.)
בעזהי"ת

לאהובי הלמדן המפואר חריף ובקי, חו"נ נחמד ונעים, כש"ת מהר"י ליבוש נ"י כשמש בצהרים, ויזכה לראות בנחמת כפלים בבנין ציון וירושלים.

מכתבו הניעני, והנה אמת בפיו של מר, כי עתה אחר החתונה למז"ט כאשר יעמיד האדם אופי ימי חייו כן יקום, לכן צריך לידע מאד מאד בנפשו הדרך הישר בעיני אלקים ואדם. אבל מה מני יהלך, אני בעיני אין לי רק עצה אחת שאכתוב, ועמה תחנה ובקשה לא יחשה מפיו ומזכרנו לאביו שבשמים שירחם עליו וינחהו במעגלי צדק, למען אשר כל נפש רוח ונשמה מזרע ישראל חלקו הוא, וה"ה כביכול שירחם על עצמו, ומבלעדי זכרון ותפלה להשי"ת תמיד לא תועיל שום עצה.

כבר שמעת ממני בפעם הראשון שהחלתי לומר ביח"ל לפני התלמידים שיחי' בטוב, המאמר על משנת ר' צדוק אומר (אבות פרק ד') אל תפרוש עצמך מן הציבור, ואל תעש עצמך בעורכי הדיינים, ואל תעשה עטרה להתגדל בה, ולא קרדום לחפור בה. שהתורה שאנו לומדים, עלולה ח"ו ע"י מחשבות חוץ להוציא את האדם לנשות לצד אשר רע בעיני בוראינו, כי רם משכנם כונן וחפץ אשר הוא (?). ודע שענין זה שאמרתי מלבד אשר לקוח מספרים הק' שמחבריהם מפורסמים לבעלי רוח"ק, עוד בעצמי נסיתי את כל אלה בדעת אשר חנן אותי השי"ת ואין לך מבורר כבעל נסיון, זה עשרים שנה אני בתוך הגולה במחוזות שונים מדרום מזרח עד מערב צפון, בין אנשים שונים וחסידות שונות ועוד נוסף כהנה וכהנה.

נחזור למה שהתחלנו, כי לפי זה אין לי רק עצה אחת, לבל לחפוף מאומה בעוה"ז לא רבנות וגם לא אפילו להיות שיינער יונגערמאן בעירו ובסביבה, רק לילך לתומו, ואם יבוא איזה כבוד מעצמו לא לאדם דרכו להתפעל ממנו, כי אם ח"ו יתפעל אי אפשר זאת כלל בלי גבהות הלב, (לא כאלו המאנים עצמם בזה ויכלו בהבל ימיהם) ומקרא מלא (משלי ט"ז ה) תועבת ה' כל גבה לב, וכיון שהוא תועבה מכ"ש שתפלתו תועבה, ואם לא ישמע ה' תפלתו לאחוז ביד ימינו בעצתו להנחתו הוא אבוד ר"ל בלי ספק, כי העוה"ז שוחה עמוקה מלאה מכשולים ואבני נגף ומבלי עזר מיוצרנו וישענו אי אפשר לעבור מבלי נזק, ונא אב הרחמן שמור צעדנו ולא ימעדו סלה. משום זה צריך ג"כ להרבות בשתיקה, ומה שמן ההכרח לדבר יהי' זאת בלי רמיה לחד מן ד' קצות משנת דר' צדוק הנ"ל. ואם כבר שכחת תוכן מאמר הזה, תבקש מן איזה חבר שיש לך פה ואתן לו העתקתי והוא יעתיק הדברים אליך. גם ובעיקר ליוהר מביטול תורה אפילו רגע, ללמוד בפשיטות תנ"ך, משנה, גמרא, שור ובי"י, וש"ע, בהכנה טובה ובשמחה, ובזכרו כי ת"ל אני עוסק ברצון אלקי ואתודע מלימוד זה רצונות הרבה, הלכות הרבה, שזה פסול וזה כשר זה טמא וזה טהור, נמצא ששכלו מתעצם עם האלקות היש זכי גדולה מזו, ברוך שנתן תורה לעמו ישראל הקדושים בקדושתו, רק שיעור אחד יהי' לך בעיון גדול בערך שני שעות אבל בעיון ישר באמת להבין אמיתת דברי חז"ל, ולא שיהי' סובב העיון על נקודת שקר שבלב למען שיצא לו מעיון זה להקשות ולחדש כנהוג בעו"ה.

נחזור עוד הפעם להזהיר על ביטול תורה אפילו מפני עניני חסידות, וצריך שיקול הדעת מאד לאחוז בזה וגם בזה, והמקום יעורר אם תבקש ממנו האמת תמיד בכל ענין וענין. כפי עול תורה שתקבל עתה יהי' לך זאת למורה דרך כשתעשה בעל מסחר שאז אפשר שלא תועיל גם החסידות ותוכל לפרוש מן לימוד תוה"ק מפני כובד המרדות של מסחר, לכן קבל עתה עליך עול תורה מאד מאד ואל תפסיק מלימוד תוה"ק כל ימי חיך (עי' מאמר ד' ד"ה אבל).

ואודות עניני אישות, מפני שידעתי בבירור שהרבה נפשות נשתקעו בזה, נפלו ונשכרו נוקשו ונלכדו מן שראו בספרים וגם מן מה ששמעו ולא הבינו הענין לאשורו, כי חשבו שבאם אין האדם מישראל נקי כמלאך שוב אין לו תקנה או אינו שוה כלום ומזה הרבה נפלו ליאוש ושממון, גם לאיזה מהם היאוש הולך אותם הלאה לפרוש מן ההיתר ונפלו באיסור ר"ל, צר לי מאד על מה שהחמירו בגזומאות וגרמו מה שגרמו והשי"ת יודע האמת.

והנני כותב לך מה שברור אצלי שזאת דעת התנאים והאמוראים דוק ותשכח. בודאי האדם צריך לשמור מחשבתו מאד מאד לבל להרהר משום ענין אישות משום ברי' אפילו של בהמה וחיה, וכן צריך לסלק מרעיוניו אפילו את זונתו תחי' ויהי' דעתו ולבו נקי בתורה ועבודה, אולם אחרי כל השמירה, אם מחשבתו חזקה עליו לחלקו אשר נתן לו השי"ת ישמח כדת תוה"ק אבל בכושה ובעונה ובצניעות, וידע כי גם זוג' היא בתו של אברהם אבינו והוא מן בני אבות הקדושים, ובורא כל הנשמות הביאם וזווגם יחד. ישום אל לבו כי כל

ההנאות של יופי ועדינות הכל חיות אלקי שנשתלשל אלפי אלפים מדריגות עד עולם הזה הגשמי, והראי' כי בקבר מפני חסרון חיות נפש אלקי הכל נמאס מליגע, גם היופי והחשק הלך לו.

הגם שהחיות שבאדם הגשמי הוא מנפש הבהמי, אבל הלא באדם מישראל מלובש אלקית גם בנפש הבהמי, ויתן שבח וברכה על הנאה הנתונה לו בכבוד ובמצוה, ויה"ר שהחיות שנתוסף בו ע"י ההנאה זו תביאנו לקיום תורתך בהכנעה לפניו ית' ואל תביאנו לידי רחבות וגבהות הלב בעסקו בדברי חול, וכדומה לזה יעמיק במחשבות טובות כפי כוחו. ואם הזוג' יש לה מעט הבנה נכון לדבר עמה מעט בנחת להבינה כי הקב"ה יצר אותנו יש מאין, והוא זיווג אותנו למען נדבק יחד באהבה מפני שמשורש אנו אחד ככתוב זו"נ בראם, וע"י שתלך בדרכיו בצניעות וחסד תתוסף האהבה, כי נשאנו בחופה וקידושין כדת משה וישראל ונקיות וטבילה, וכמו כן דברים טובים ונעימים המשמחים הלב ונפש, ובזה תתקדש ההנאה וההרגש לצאת מתאות בשרי אל תאות זוג מישראל, וא"א לכתוב יותר.

המבין יבין שזה הדרך של חז"ל, והבחינה לזה אם אינו שקוע בהנאה שטף תאוה אח"כ. ואם הוא בנקיות המחשבה כל היום, זאת הסימן כי נתעלתה גם ההנאה לקדושה. גם לידע כי גוף בת ישראל העושה כמה מצות שומרת שבת קודש ומתענת ביוהכ"פ וכדו' וגם בזה הענין עצמו מזדככת בסובלה צער בדיקות וטבילה ובזה מתקשר לחיות אלקית ששם בגוף מהור הזה ביפיפתו ועדינותו, ויודה להשי"ת בהכנעה ובושה. הלא גם בכל הנאות עוה"ז באכילת בשר או מאכל יפה אם יתדבק בהגשם לבד מאוס זה מאד, אלא צריך להאמין שבפנימיות כל דבר יש חיות אלקית של מאמרות בריאת העולם, תוצא הארץ נפש חיה, תדשא הארץ דשא וכו' ומכ"ש בגוף אדם מישראל עם סגולה. והשי"ת יתן לכל נפש מישראל די מחסורה פרנסה ובריאות וידורו יחד באהבה ושמחה, בחלקם אשר נתן להם השי"ת וישישו עליהם באהבתם זה לזה באמת, ויעמידו בנים כשרים נאמנים לאלקי ישראל.

ולך אהובי אאציל ברכה מיוחדת, יתן השי"ת שזווגך יעלה יפה וידורו באהבה וחבה בעושר ואושר, והוריד וכן הורי זוג' תחי' ישבעו מכם נחת לרוב, ותרבו בפרי תפארת אשר אלקי ישראל מתפאר בהם כחפצו אשר ברא לכבודו, ויתגלה כבוד מלכותו עלינו במהרה על ידי משיח צדקנו בן דוד גואלנו ב"ב אמן.

הדורש שלומך ושלום כל ישרי לב,
א"ש הלוי מעיר ועליחאב.